

ЕЛЕКТРОННА СОЦІАЛЬНА МЕРЕЖА RESEARCHGATE ТА ACADEMIA.EDU ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Яськова Наталя Василівна

молодша наукова співробітниця відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем,
Інститут цифровізації освіти аціональної академії педагогічних наук України,
natawaoleksuk25@gmail.com

Нині, швидке процвітання інформаційно-комунікаційних технологій слугує впровадженню застосуванню електронних соціальних мереж в освітньо-наукову практику. Навчальні заклади та наукові установи працюють над створенням методики інтеграції інформаційно-комунікаційних та соціальних технологій і мереж у науково-педагогічний процес. Варто наголосити, що в електронних соціальних мережах науково-педагогічні працівники можуть здійснювати таку діяльність: обмінюватись досвідом, розповсюджувати власні публікації та досліджувати, проводити оцінювання їх ефективності та результативності, здійснювати комунікації із колегами та читачами тощо.

В теоретичне джерело нашого дослідження покладено:

– вітчизняні та закордонні аналізи застосування електронних соціальних мереж для навчання (Р. Гуревич, С. Івашнова, О. Пінчук, Н. Стучинська, Т. Соколова, К. Чест, Т. Флікінгер, М. Чізольм, Д. Джордж, К. Делласега, С. Бялий, А. Джалалі, Дж. Раян, Т. Кайнд, К. Шретієн (С. Chest, Т. Flickinger, М. Chisolm, D. George, С. Dellasega, S. Bialy, A. Jalali, G. Ryan, Т. Kind, К. Chretien);

– теорії електронних соціальних мереж в процесі навчання (А. Бейвлас, С. Берковіц, П. Марсдеа, Дж. Морено, Б. Уеллман, Л. Фріман та ін.);

– експерименти, які присвячені завданням інформатизації освіти (В. Биков, Р. Гуревич, М. Жалдак, А. Гуржій та ін.);

– властивості проведення, оцінювання якості, впровадження результатів педагогічних досліджень та інформаційно-аналітичної підтримки робіт (В. Биков, С. Гончаренко, С. Іванова, В. Луговий, Л. Лупаренко, І. Регейло, О. Спірін, С. Сисоевої, А. Яцишин та ін.).

Проаналізувавши наукові роботи, варто наголосити, що у дослідженні Ольги Пінчук [3] описано наявну на теперішній період систематизацію різновидів наявних електронних соціальних мереж, зокрема виділяють: «професійні» або «мережа професійних контактів» (LinkedIn, e-LearningPRO), «традиційні» або «універсальні» (Facebook, MySpace), «для авторських записів» (Twitter), «академічні» або «дослідницькі» (Academia.edu, ConnoteaCollaborativeResearch, ResearchGuide, Українські науковці у світі) та «освітні» (TheStudentRoom, TheMathForum, ePALSSchoolBlog, Yammer). Будь яка електронна соціальна мережа має власний вебінтерфейс та ціле направлену роль, особисту аудиторію та індивідуальну процедуру та метод роботи. Спеціалізовану, тематичну або профільну електронну соціальну мережу доцільно репрезентувати у вигляді цілісності множин: людей-учасників, інструментів мережі та ін. Різноманітні

соціальні мережі поєднують усіх суб'єктів освітнього процесу та направлені на співдіяння з метою підтримування реалізації академічних проєктів, проведення науково-дослідних досліджень, або взаємодії з викладачами/учителями [6].

Проте, малодослідженим залишається питання щодо користування електронних соціальних мереж Researchgate та Academia.edu для оцінювання результативності науково-педагогічних досліджень.

Електронна соціальна мережа Researchgate та Academia.edu – один із інструментів аналізу та оцінювання результативності науково-педагогічної діяльності. Адже, безкоштовність сервісу, можливість здійснювати пошук науково-педагогічних матеріалів, зацікавленість користувачів до вивчення публікацій, все це сприяє використовувати електронні соціальні мережі для оцінювання результативності досліджень.

Застосування електронних соціальних мереж Researchgate та Academia.edu для оцінювання результативності науково-педагогічних досліджень є перспективним: для проведення певних частин наукових досліджень; поширення підсумків наукових досліджень; повідомлень про наукові масові заходи; для сприяння наукового зв'язку; для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників.

Проаналізувавши електронні соціальні мережі ResearchGate та Academia.edu, варто вказати, що дані мережі є особливо широківідомими серед закордонних користувачів. Проте, практика застосування електронних соціальних мереж в Україні набирає своєї популярності. Процес реєстрації в обох вказаних електронних соціальних мережах досить схожий. Особливістю є наявність адреси електронної пошти, яка зареєстрована в освітній чи дослідницькій організації (наприклад як процес реєстрації до Google Scholar).

Ці платформи допомагають здійснювати пошук зарубіжних колег, установ, що займаються вивченням проблем, які цікавлять дослідника, наукових проєктів, наукових вакансій та ін. На відміну від мережі Academia.edu, що популярна переважно серед фахівців галузі соціальних наук, Researchgate використовується насамперед дослідниками в галузі біології, медицини та інформатики.

Отже, як висновок доцільно зазначити, що вищевказані електронні соціальні мережі набирають популярність серед аспірантів та студентів, які здійснюють пошук та аналіз публікацій науково-педагогічних дослідників. Саме дані електронні соціальні мережі можуть бути інструментом для моніторингу та оцінювання популярності тематики дослідження, автора та власної публікації.

Список використаних джерел

1. Kovach V. O., Deinega I. I., Iatsyshyn Anna V., Iatsyshyn, Andrii V., Kovalenko, V.V.: Electronic social networks as supporting means of educational process in higher education institutions. Proceedings of the 1st International Workshop on Cyber Hygiene & Conflict Management in Global Information Networks, Kyiv, Ukraine, November 29–30, 2019, CEUR Workshop Proceedings (2019, in press).
2. Биков В. Ю., Спірін О. М., Білошицький А. О. та ін. Відкриті цифрові системи в оцінюванні результатів науково-педагогічних досліджень. Інформаційні технології і засоби навчання. 2020. Вип. 1 (75). С. 294–315.
3. Пінчук О. П. Історико-аналітичний огляд розвитку соціальних мережних технологій і перспектив їх використання у навчанні. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. Том. 48, № 4. С.14–34. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1267/949>.

4. Спірін О. М., Яцишин А. В., Іванова С. М., Кільченко А. В. та Лупаренко Л. А. Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень. Інформаційні технології і засоби навчання. 2016. № 55, № 5, С. 136–174. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1501/1094>.

5. Яськова Н. В. Аналіз використання інформаційно-цифрових технологій для оцінювання результативності науково-педагогічних досліджень. Звітна науково-практична конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України : матеріали науково-практичної конференції (11 лютого 2021 р., м. Київ), С. 94–97. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/724023/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D0%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%20%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97%202021%20%D1%84%D1%96%D0%BD.pdf>.

6. Яськова Н. В. Вітчизняний і зарубіжний досвід використання електронних соціальних мереж RESEARCHGATE ТА ACADEMIA.EDU для оцінювання результативності науково-педагогічних досліджень. Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 13–15 травня 2021 р., Запоріжжя : ЗОППО. С. 1–4. URL: https://drive.google.com/file/d/1pR6-owrjeggSEZLDfuE7eTik_7Ty5okJ/view.

7. Яцишин А. В., Яськова Н. В. Про методику використання електронних соціальних мереж для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності аспірантів, наукових і науково- педагогічних працівників. Інформаційні технології в освітньому процесі 2019: матеріали наук.-практ. інтернет-конф., м. Чернігів, 09–15 груд. 2019 р. URL: <https://kafedraikt.blogspot.com/p/2019.html>.

..